

TOVERITAR

KUN BOLSHEVIKIEKIN EDUSTAJAT SAAPUIVAT GENOAAAN

Genoa konferenssista on puhuttu paljon yli koko maailman. Se on antanut ajatuksen aiheita niin työläisille kuin maailman mahtaville. Kapitalistinen maailma on joutunut umpikujan, josta päästäkseen sen on täytynyt turvautua niin suuresti vihaamaansa ja parhaamaansa työllisten Venäjään. Europan diplomatien ja hallitusten oli pakko, tahtovatpa sitä tahi ei, ottaa Neuvosto-Venäjän mukaan neuvotteluihin ja henkeään pidätellen odotella, mitä sen edustajilla oli sanottavana. Konferenssi pidettiin Genoa kaupungissa, Italiassa, viime huhtikuulla. Oli luonnollista, että mielen jännitys ja uteliaisuus oli suurin juuri Genoassa, jossa sekä kansanjoukot että viranomaiset olivat varustautuneet ottamaan vastaan noita kuulun kansan kuuluja edustajia.

Moskovassa ilmestyvän "Ivestija" lehden kirjeenvaihtaja kertoo tästä mielenkiinnittävistä tapahtumista seuraavasti:

Aamusta alkaen tehtiin valmisteluja konferenssin avajaisia varten. Kaikista hotelleista, joissa ulkomaalaisia valtuuskuntia asui, olivat karabiinit, sotilaat ja poliisit asettuneet riveihin aina Palazzo St. Giorgion saakka, jossa konferenssi pidettiin. Erikoisella määrityksellä oli kaikkinaiset ilkeä pysäytetty niiltä pätkäduilta, joita myöten edustajisto kulki konferenssiin.

Palazzo St. Giorgion rakennuksen ympärille asetettiin luja sotilasketju, joka täytti kaikki lähistön kadut. Rasupol. yritykset tuostakin ajaa tungeskeleviä suunnattomia ihmisjoukkoja. Katuja pitkin ajellivat kuorma-autot, jotka olivat sotilaita täynnä, marssivat asetettujen merisotilaita pahuuden äkkiä jollekin lähelle sivukadulle.

Litke näillä kaduilla, joilla jalan kulkijat saivat kulkea, vilkastui vilkastumistaan, Mauseuduilta taajasti saapuvat junat sylkivät yhä uusia ympäristön asukkaiden joukkoja, jotka pyrkiivät pääsemään niin lähelle konferenssitaloa kuin mahdollista. Ihmistulva muodosti suuren meren, jonka keskellä katuvaunut ja ajoneuvot valvoivat pääsivät liikkumaan.

Känten sorina, sanomalehtikauppiaiden huudot, omibussien torvien törrähdykset, ajopörien räminä, katuväen kellojen kilkatut — kaikki tuo sekaantui yleiseen hänten mereen. Lyhty- ja sähkölanka patsaisiin kilvenneinä, automobilien katolla, muistopatsaiden jalustoilla työskentelevät abkerasti liikkuvien kuvien otajat. Ja siinä joukon keskuudessa taiteilijat piirtelivät piirroksensa ja sanomalehtimiehet kirjoittelivat muistilpanojansa.

Sitä mukaa kuin konferenssin istunnon avajaiskanta alkoi lähetä, alkoivat edustajat saapua automobileissa pitkissä jonoissa Palazzo St. Giorgion määrättyjä katuja myöten. Avoinet likamat, parvekkeet, tasaiset katot, karnisit, jopa jokainen pieni ulokekin rakennuksissa olivat naisia, mieliä ja lapsia tupaten täynnä.

Eniten joukossa herätti jännitystä se, mistä pitu venäläinen valtuuskunta saapuisi. Suurella uteliaisuudella jokainen odotti toivoen vaikka vilahdukselta näkevänsä noita kummalli-

sia ja kaikkien mieliä kiinnittäviä "bolsheviki russi."

Vierustoverini, ahavoittunut kalastaja Liturgian rannikolta imeskeli verkalleen ja miettiväisesti lyhyttä piipun nysäinsä välilläpitämättömästi sivuuttaen santarmiupseerin yhtämitaisat pyynnöt peräintyä hilkan taaksepäin. Viidoin kuitenkin ukko hermostui ja virkahti:

— Hei, sinä senkin faarao, luuletko sinä minun tulleen neljänkymmenen kilometrin takaa katselemaan, krunaamattomien kuminkaiden ymmäriten sinun selkäsi mustassa vormu-

ta. Ajoneuvoja saapuu ja poistuu, sanomalehtimiehet, valokuvaujat kler-

televät ympäri yrittäen päästä edustajalle puhelle tahi valokuvataksen heidät. Rapulla, eteisessä kuljeskelee polliseja virka- ja siviilipuvuissa. Istuntosaliin ja sanomalehtimiesten aittoon on mentävä suojetuskujan läpi.

Edustajat kokoontuvat verkalleen. Sanomalehtimiesten aitto on täynnä. Näiden maailman sanomalehtistön krunaamattomien kuminkaiden ympärillä hääriivät "pikkumiehet". Kir-

vinov ja muut Neuvosto-Venäjän edustajat.

Oli kuin sähkövirta olisi käynyt läpi istuntosaliin. Ihmiset kohosivat istumiltaan, kurkottelivat nähdäkseen tulijoita, tumustelivat heitä valokuvien mukaan, puhelivat keskenään, rauhoittuivat vasta sitten kun Facta julisti istunnon avatuksi.

Muodollisuudet konferenssin puheenjohtajan valitsemisessa menivät nopeasti. Lloyd George ehdotti Factaa ja Barton kannatti hänen ehdotustaan.

Facta on perustuslaillisen monarkistisen Italian pääministeri ja sen mukaan luonnollisesti "isänmaallinen", eikä hänestä niin ollen lene tunnut erikoisen viehättävää nähdä isänmaansa saastutettuna "bolshevistisellä" tartunnalla tahi asetettuna riippuvaiseksi muista "suurvallioista".

Mutta Facta on samalla ministerinä sellaisessa maassa, joka eniten tarvitsee Europan tasapainon saavuttamista ja joka olosuhteiden painostuksesta oli pakotettu etsimään hyviä naapurussuhteita kaikkien lähellä ja kaukana olevien valtojen ja eritoten Venäjän kanssa. Europan taloudellisen pulan edelleen jatkuminen uhkaa Italiaa mitä vakavimmilla taloudellisilla ja sen mukaan myös poliittisilla seurauksilla.

Nämä täysin pätevät syyt, koristeltuna pyrkimyksillä "oikeuteen ja yleisinhimilliseen oikeudellisuuteen", selittivät Factan puheen sovittelevan säilyyn. Ne olivat myöskin takeena siihen suhteelliseen rehellisyyteen, joka huokui hänen hallituksensa puolesta esittämistä lausunnoistaan.

Lloyd George siihen sijaan puhui paljon enemmän rehellisyydestä, kulu mitä itse tunsit sitä. Hänen tiellään on niin paljon sekä näkyviä että näkymättömiä kareja, että hänen oli pujoiteltava itsensä niiden ohi varsin taidokkaasti. Tämä Suur-Britanian edustaja otaksui nähtävästi puhellaan aikaansaavan kokonaan toisen vaikutelman, herittäen itse asiassa kuitenkin vain sen tunnelman, että Englanti ministerinsä kautta lausuu olevansa tyytymätön siihen, että ranskalaiset "kolrat" hankkuvat äänekämmmin kuin englantilaiset.

Toisten valtojen edustajan puheiden aikana tyhjenivät vähitellen istuimet. Tshitscherinin vuoron lähestyessä täytyivät uudelleen kaikki pakkat nopeasti. Konferenssin koko juhlaisuus oli keskitetty tähän hetkeen, jonkaalaista ihmiskunnan menneen historia ei vielä tunne. Kaikki ne, jotka olivat hankkuneet, purreet ja heittäneet lokaa Neuvosto-Venäjään neljän vuoden aikana, odottivat nyt henkeään pidätellen ainoan koko maailmassa olevan ulkomaan-asioiden Kansankomissaarin sanoja. Ja siinä jännitetyssä tarkkaavaisuudessa, jolla Tshitscherin puhetta kuuntelivat nuo lukemattomien Neuvosto-Venäjän maan kamaralta paljain käsin sekä asetettuna voimia toimitettavan poispöyhkäisy-yritysten luojat, ei ollut huomattavissa enään pelkkää uteliaisuutta, pelkkää akademia mielenkiintoa, vaan suorastaan selvä tietoisuus siitä, kuinka paljon riippuu Venäjän työllisten ja talonpoikain suhtautumisesta asioihin.

Yksi ajatus yhdisti tällä hetkellä (Jatkoa toisella sivulla)

Neuvosto-Venäjä, nälän kourissa.

puvussa peittää minutta Neuvostojen edustajat? Sinun asiansi on tehdä kunniaa koko ikäsi kenelle käsketään, ja minun asiansi on terveltä keitä minä pidän arvossa. Älä siis häiritse minua osoittamasta kunniaa venäläisille, jotka eivät lainkaan tarvitse sinun hoiloustasi.

— Hyvä, ukkoseni! Oikein! Ukko puhuu oikein!

— Kysykääpä herra santarmilta minin fascisten joukko-osastoon hän kuuluu ja kuinka moneen hyökkäykseen rauhallisten asukkaiden kimppeeseen hän on ottanut osaa?

Joukossa alkoi kuulua vihasekälisiä huudahtuksia. Santarmi poistui hiljalleen, koska hänelle nähtävästi oli annettu määräys karttaa kaikkia yhteentörmäyksillä joukkojen kanssa ja olla rikkomatta turhanpöhtöä yleistä rauhaa, ja päivän juhlaista tunnelmaa.

Kalastaja edelleen imeskeli tynnestä piippuaan. Hänen ympärillään viiteltiin innokkaasti yhä siitä: tunnustavatko vai eivätkö tunnusta Venäjää?

Monesti tavoittelevat lausuntoja ja arveluhuja "tuotettavista lähteistä".

Täälläkin on polttavimpana kysymyksenä: tuleeko venäläinen valtuuskunta tänään esiintymään ja jos tulee, niin minkälainen sen puhe tulee olemaan?

Vasta tulleet heti tiedustelevat onko venäläinen valtuuskunta salissa ja onko Lloyd George jo saapunut.

Santamaan kielteivän vastauksen he välilläpitämättömästi silmäilevät ympärillensä ja lähtevät tapamaan virka- ja siviilipuvuissa. Mutta niin hyvin edustajain, vieraiden kuin sanomalehtimiestenkin keskuudessa vallinneen jännityksen koko voima tuli ilmi vasta silloin kun saliin verkalleen astelivat Tshitscherin, Joffe, Krasin, Lit-

The State Historical Society